

Vård av patient med misstänkt eller konstaterad *Clostridium difficile*-infektion

Omfattning

Dokumentet gäller för personal och studerande inom hälso-, sjuk- och tandvård i Västerbottens läns landsting.

Bakgrund

C. difficile är en sporbildande bakterie som kan finnas i avföringen. Sporererna kan överleva i omgivningen runt smittade personer under lång tid och därigenom spridas till andra. Bakterien kan bilda gifter, toxiner, som verkar irriterande på tarmslemhinnan. Många personer, främst barn, har bakterien i tarmen utan att visa tecken till sjukdom. Vid till exempel antibiotika- eller cytostatikabehandling rubbas bakteriefloran i tarmen och bakterien kan då föröka sig. *C. difficile* associerad diarré (CDAD) är den vanligaste orsaken till vårdrelaterad bakteriell diarré. Sjukdomsbilden kan variera från mycket lindrig diarré till i sällsynta fall en svår sjukdomsbild med hög feber och blodiga diarréer (pseudomembranös kolit).

Alla patienter har rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av *C. difficile*-infektion.

Syfte

Dokumentet kompletterar Vårdhandbokens riktlinjer avseende *C. difficile*.

Beskrivning/genomförande

Smittvägar

Smittöverföring sker via direkt eller indirekt kontakt, som fecal-oral smitta, mellan patienter eller via personalens händer eller handskar. Bakterien bildar sporer som är svåra att eliminera från vårdmiljöer.

Provtagning

Faecesprov för *C. difficile* toxin provning. Tag 1 - 2 ml feces, flytande ej fast. Se Provtagningsanvisningar på VLLs hemsida. Skickas till Klinisk mikrobiologi.

Omhändertagande av patient med *C. difficile*

- Basala hygienrutiner ska tillämpas i alla vård- och undersökningssituationer.
- Vid misstänkt/konstaterad *C. difficile*-infektion bör händerna även tvättas med flytande tvål och vatten samt torkas före handdesinfektion.
- Patientens medicinska behov avgör vid vilken vårdavdelning/klinik patienten ska placeras. Samråd ska ske mellan behandlande läkare, infektionsläkare och Vårdhygien.

- Patienten ska alltid isoleras på eget vådrum med egen toalett, dusch och tvättstall. Isolering kan hävas när diarréerna upphört. Patienter utan diarré är inte smittsamma.
 - o Håll dörren till vådrummet stängd.
 - o Begränsa mängden förbrukningsmaterial som förvaras i rummet.
 - o Byt sängkläder dagligen under diarréperioden.
- Informera patienten om vikten av god handhygien. Hjälプ vid behov patienten med handhygien. Använd gärna broschyren "Clostridium difficile-infektion patientinformation" som finns på www.vll.se/vardhygien

Anmälan och smittspårning

- *C. difficile* är inte anmälningspliktigt enligt smittskyddslagen.
- Kontakta Vårdhygien vid misstänkt smittspridning av *C. difficile*.

Tvätt och avfall

- Förslut tvätt- och avfallssäckar på vådrummet.
- Hanteras som vanlig tvätt respektive avfall.

Flegångsmateriel/utrustning

- Utrustning som stetoskop, blodtrycksmanschett, termometer etc. ska vara patientbunden.
- Medicinsk utrustning som varit inne på i vådrummet ska desinfekteras innan det tas ut ur rummet. Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid eller det medel som tillverkaren rekommenderar.
- Flegångsmaterial desinfekteras i spol/diskdesinfektor eller med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.

Måltider

- Isolerad patient ska inta sina måltider på vådrummet.
- Porslin och bestick diskas i diskmaskin.

Besökande

- Besökande informeras om hygienrutiner och om vikten av god handhygien när man lämnar vådrummet.
- Besökande som deltar i omvårdnadsarbete informeras om basala hygienrutiner och tillämpar dessa.

Punktdesinfektion

- Vårdpersonal ska omedelbart torka upp spill av urin, avföring eller sekret. Rengör sedan noga med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid. Var noga med den mekaniska bearbetningen.

Daglig städning

- Städa med allrengöringsmedel och vatten. Var noga med den mekaniska bearbetningen eftersom användbara desinfektionsmedel inte fullständigt oskadliggör bakteriens sporer.
- Var särskilt noggrann med kranar, tvättställ och toalettstol, patientnära tagytor, t ex handtag, sängbord och strömbrytare.
- Städutrustning ska desinfekteras efter användning. Informera lokalvårdaren.

Brytande av isolering

- När patienten inte längre bedöms vara smittsam ska patienten duscha, kläder och sängkläder bytas och rummet slutstädas enligt nedan.

Slutstädning

- När patienten skrivs ut slutstädas vådrum och hygienutrymme med allrengöringsmedel och vatten, med noggrann mekanisk rengöring av säng, sängbord, hygienutrymme och tagytor , t ex handtag, sängbord och kontakter.
- Patientnära ytor, säng och hygienutrymmen desinfekteras därefter med Virkon 1 %, Perform eller klorbaserad produkt. Kassera kvarvarande patientnära engångsmaterial.
- Kassera toalettrulle och toalettborste.
- Se Checklista slutstädning efter infektion på Linda/Städverksamhet.

Undersökning/ behandling utanför avdelningen

- Informera personalen på berörd enhet i god tid.
- Vid sängtransport ska sängen avtorkas och renbäddas.
- Byt till rena patientkläder samt låt patienten desinfektera händerna.
- Patienten transporteras direkt till undersökningsrummet.

Utskrivning till annan vårdenhet

- Om patienten fortfarande bedöms vara smittsam vid överflyttning ska mottagande enhet informeras i god tid innan patienten flyttas.

Antibiotikabehandling och recidivrisk

- Som första åtgärd vid CDAD ska om möjligt pågående antibiotikabehandling utsättas. Rådgör gärna med infektionsläkare om vidare handläggning.

- 20 - 30% av patienterna riskerar att få återfall (recidiv). Då bör nya prover för C. difficile toxin prövning tas.
- Patienter utan diarré är inte smittsamma och kontrollprov efter det att patienten tillfrisknat är därför inte meningsfulla.

Fecetransplantation

Patient som får upprepade återfall kan ibland behandlas med fecetransplantation. Det är viktigt att göra hygieniska förberedelser inför transplantationen både i patientens hem och i vådrummet.

- sängkläder, handdukar, kläder och andra textilier ska bytas. Patienten ska ligga i renbäddad säng och ha rena underkläder efter behandlingen.
- städa hemmet/vådrummet med rengöringsmedel och vatten. Säng, sängbord och toalett rengörs noggrant med rengöringsmedel och vatten samt avtorkas med Perform. I hemmet kan utspädd klorin användas. OBS! Använd skyddshandskar vid spädning av lösning.

Historik

Detta dokument ersätter dokument daterat 20131024

Utarbetat av

Hygiensjuksköterskor och hygienläkare Vårdhygien Västerbotten

Referenser och förändringar

Avsnittet placeras sist i dokumentet och hanteras av systemet

Dokumentinformation
Referenser: broschyren ”Clostridium difficile-infektion patientinformation”
Förändringar sedan senaste utgåva: